FOR Freedom AND Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco, Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 158

CLEVELAND OHIO, THURSDAY MORNING, AUGUST 17, 1972

STEV. LXXIV — VOL. LXXIV

Rev. Richard Rogan
62 St. Mark's Pl.
New York, N.Y.
10003

Indija je napravila v 25 letih dolgo pot

Indija je 15. avgusta praznovala 25-letnico svoje neodvisnosti in pri tem pregledala svojo preteklo in bodočo pot.

NEW DELHI, Ind. — Predsednica vlade Indira Gandhi je odprla 15. avgusta praznovanje 25-letnice indijske neodvisnosti, ki bo trajalo celo leto. Poudarila je, da bo praznovanje skromno, kot to zahtevajo razmere in sredstva.

V 25 letih se je v Indiji veliko spremenilo, toda veliko več bo še treba storiti v bodoče, če naj se Indija izvije iz svoje zaostalosti in revščine. Pokojni Javaharlal Nehru je dejal ob proglasitvi neodvisnosti, da je Indija dosegla veliko, toda še veliko več bo morala. To velja tudi še danes. Indija je še vedno med nerazvitimi državami, gospodarsko in kulturno zaostala, pa tudi politično še neustaljena.

Podobno kot Nehru skuša tudi njegova hči Indira Gandhi voditi razvoj Indije po socialističnih potih in načelih. Šla je od očeta še za korak bolj na levo. Trudi se za razvoj težke industrije, ki naj da Indiji možnost ustvaritve vojaške moči, premalo pa se posveča oskrbi prebivalstva z vsakdanjimi potrebščinami. Za poljedelstvo do pred nekaj let ni bilo skoraj nič storjenega in Indija je bila vezana na stalno pomoč v hrani od tujine. Šele v zadnjih letih so začeli uvajati nove vrste žita, razvitega v ZDA ali z njihovo pomočjo v tujini in so s tem povečali lani pridelek že v taki meri, da je ta pokril domače potrebe in ga je še nekaj ostalo. Letos so spet v zadregi, ker je v obsežnih predelih izostal letni monzum z dežjem.

Nehru je vodil Indijo po poti nevtralnosti in bil med vodniki "tretjega" sveta, oziroma neopredeljenih držav. Njegova naslednica Indira Gandhi je tudi v tem pogledu krenila bolj na levo in se povezala z Moskvo, pri kateri je dobila podporo v svojem sporu s Pakistanom, ki se je naslonil na Kitajsko.

Indija je prevelika, da bi postala kak satelit kogarkoli, manjka pa ji vendar gospodarske moči, da bi mogla v svetu igrati vlogo, ki ji po njeni legi, obsežnosti in po številu prebivalstva pripada.

—o—

Coca-Cola na Poljskem

VARŠAVA, Polj. — Bili so časi, ko so komunistični propagatorji tu označevali Coca-Colo kot sredstvo ameriškega imperializma. Zdaj jo tu izdelujejo po amerišk licenci in jo skušajo udomačiti na poljskem trgu.

Ko so prišle iz tovarne prve pošiljke, so se pivci jezili, ker pijača ni bila dovolj mrzla. Mlačna ni nič prida, to ve vsakdo, ki jo je kdaj pil!

Vremenski prerok pravi:

Večinoma oblačno in soparno z verjetnostjo dežja. Najvišja temperatura okoli 85.

Alžirija bo vrnila Delti milijon dolarjev

ALŽIR, Al. — Poučeni krogi trdijo, da bo alžirska vlada skoro vrnila Delta Air Lines milijon dolarjev, ki jih je ta plačala kot odkupnino ugrabiteljem njenega letala 1. avgusta. Letalo samo se je že naslednji dan vrnilo domov.

Alžirske oblasti so ugrabiteljem letala, med katerimi naj bi bila dva pobegla kaznjenca, dovolila vsaj začasno politično zatočišče, kot so trdili. Kakih podrobnosti o njihovi usodi ni. Policija, ki je preiskala bivališče Črnih panterjev in je to nekaj časa stražila, je od tam izginila.

Preiskava naj bi bila v zvezi s pismom, ki ga je vodja Črnih panterjev Cleaver poslal predsedniku Alžirije Boumediennu in zahteval v njem za Črne panterje milijon dolarjev, ki so jih ugrabitelji letala prinesli v Alžirijo. Cleaver je v svojem pismu predsedniku Alžirije dejal, da brez denarja "ni mogoče voditi boja za osvoboditev". "Tisti, ki nam odrekajo ta denar, nam odrekajo svobodo," je zapisal Cleaver.

Alžirska vlada je zahteve "Črnih panterjev" odklonila, ker pač niso združljive z mednarodnimi pravnimi načeli in ne z moralnimi nazori, ki veljajo v svobodnem svetu, tudi v islamskem.

—o—

Dva trilijona dolga!

CLEVELAND, O. — Po podatkih tedenskega pisma David L. Babson & Co. so skupni dolgovi privatni in javni narastli v ZDA na 2 trilijona dolarjev ali na 2,000 bilijonov prav nekako v času, ko je skupni narodni dohodek dosegel en trilijon dolarjev letno.

Če ta dolg razdelimo, pride po nekako $10,000 na vsakega prebivalca ZDA, od dojenčka do starca, ki je že pred grobom.

Dolg zvezne vlade je blizu 450 bilijonov, dolgovi državnih in krajevnih vlad znašajo 185 bilijonov, ostalo pa so privatni in korporacijski dolgovi.

Napad na kralja Hasana v Maroku je spodletel

Uporni letalci so napadli letalo kralja Hasana II., pa mu je vendar uspelo pristati. Nato so napadli letališče in kraljevo palačo, pa niso nič dosegli.

RABAT, Mar. — Kralj Hasan II. je imel včeraj spet srečo. Napad upornih letalcev na njegovo letalo ni uspel, letalo je srečno pristalo na letališču. Letalci so nato napadli samo letališče in tudi kraljevo palačo, pa niso s tem nič dosegli. Kralj je ostal živ, njemu zveste čete so upor zadušile in uporniki s svojim vodnikom vred so bili prijeti.

Uporni in kralju zvesti letalci so se spopadli v letalih F5 nad samim mestom Rabatom. Kralju zveste čete so zasedle važne položaje v mestu in okolici, vendar ni bilo nikjer znakov kake podpore uporu skupine lovskega letalstva.

V napadih na letališče in kraljevo palačo naj bi bilo več oseb ranjenih in tudi večje število mrtvih. Točnega poročila še ni. Objavljeno je bilo danes zjutraj, da je napravil samomor obrambni minister, ki naj bi bil sicer kralju vdan in naj ne bi imel nobene zveze z uporom.

Na kralja Huseina je bil izvršen napad pred 13 meseci v njegovi letni palači. Uporni vojaki so se polastili kralja in kraljeve palače, pa bili kasneje obkoljeni in prisiljeni k predaji. Po neuspelem poskusu prevrata so vojaška sodišče obsodila večje število upornikov na smrt in na dolgo ječo. Opozicija proti kralju, ki mu očitajo, da vlada preveč avtoritarno, ni nič popustila.

—o—

Tudi Arafat ni dobil v ZSSR orožja

BEJRUT, Lib. — Vodnik palestinskih gverilcev El Fatah Yasir Arafat je bil ponovno v Moskvi in prosil za orožje za svoje gverilce. Zadnjič se je tam mudil 10 dni, pa se moral vrniti domov praznih rok.

Sovjetska zveza hiti z raziskavo oceanov

LONDON, Vel. Brit. — Sovjetska zveza se dolgo ni menila za svetovna morja, ker je imela dovolj posla na suhem. Odkar je začela graditi svoje brodovje, vojno, trgovinsko in ribiško, se je lotila načrtno tudi raziskavanja svetovnih morij.

Trenutno razpolaga Sovjetska zveza z okoli 200 posebnimi oceanskimi raziskovalnimi ladjami, ki so na delu v vseh oceanih. Njihove napore podpira preko 2000 posebnih strokovnjakov oceanografije.

Zahodne sile, predvsem ZDA, imajo na področju raziskave svetovnih morij že ustaljeno izročilo. Sovjetska zveza jih je v pogledu obsega preiskav ujela že leta 1964, zdaj pa razpolaga z okoli 50% več ladijskega prostora za raziskave oceanov in vežba nekako petkrat toliko ljudi za ta poseben posel.

Sovjetsko raziskavanje oceanov služi gospodarskim in vojaškim ciljem, zato ga tudi podpirajo vojno brodovje, zlasti podmornice, trgovsko in še posebno ribiško ladjevje.

—o—

Sveža divizija na jug

SAIGON, J. Viet. — V zadnjem tednu ali kaj naj bi prišla skozi Demilitarizirano cono v Južni Vietnam 312. redna severnovietnamska pehotna divizija menda v podporo trem drugim, ki so že utrujene in oslabljene od dolgega boja v Quang Tri pokrajini.

Tukajšnji vojaški poznavalci trdijo, da je to zadnja redna divizija, ki je še bila v Severnem Vietnamu, vse ostale so odšle na jug že v prvih dveh mesecih letošnje velike rdeče ofenzive.

—o—

McGovern imenoval črnega pomočnika za volitve

WASHINGTON, D.C. — Sen. G. McGovern je imenoval v torek E. C. Sylvesterja Jr. iz Washingtona za narodnega volivnega koordinatorja. To je za sedaj najvišji črnec v vodstvu McGovernove volivne kampanje.

ZAVAROVANJE AVTOV NA TEMELJU "BREZ KRIVDE"

Poskusi v nekaterih državah naše dežele so pokazali, da bi bilo zavarovanje avtov na načelu "brez krivde" uspešnejše.

SAN FANCISCO, Kalif. — Zastopniki na konvenciji Ameriške odvetniške zveze so priporočili, naj bi vse države ZDA uvedle "prirejeno" obliko avtomobilskega zavarovanja "brez krivde". Zborovanje je zavrnilo predlog glavnega odbora, naj bi bilo vprašanje odloženo do prihodnjega februarja, da bi bilo mogoče pripraviti boljše enotno besedilo takega državnega zakona.

Nekateri delegati so zatrjevali, da nima smisla vprašanje zavlačevati, ko zahteva javnost njegovo rešitev. Predlog, ki je bil odobren, ne spreminja bistveno sedanjih priporočil besedila v pogledu pravice do tožbe za nastalo škodo. Priporoča med tem obvezno omejitev zavarovalnine za $15,000 za kritje poškodb vsake osebe, $30,000 za vsako nesrečo, in $5,000 za materialno škodo pri vsaki nesreči.

Statistke kažejo, da imajo žrtve pri 93% vseh avtomobilskih nesreč izpod $1,500 škode in nadaljnih 3% nekje med $1,500 in $2,500.

Težava pri zavarovanjih je v tem, da se dosti ljudi skuša z avtomobilskimi nesrečami okoristiti in dokazuje vseh vrst škodo, posebno telesno in duševno, ki jo niso nikoli utrpeli. Nov način zavarovanja "brez krvde" hoče stroške omejiti na ta način, da naj zavarovalnice vseh prizadetih plačajo dejanske stroške neoziraje se na to, kdo je bil avtomobilske nesreče pravno kriv. Če obe strani pristaneta na tako rešitev, odpadejo vse dolge tožbe in sodnijske sitnosti. Seveda ostane vsakemu ponesrečencu pravica, da toži za večjo odškodnino, toda mora v takem slučaju poravnavo na temelju "brez krivde" odkloniti.

—o—

Sovjetija se olepava propagande preko TV

Obrnila se je na Združene države, naj prepovedo oddajanje televizijskih programov preko satelitov v tuje države.

ZDRUŽENI NARODI, N.Y.— Svet je postal majhen, pa postaja vsak dan še manjši. Države, ki se trudijo, da bi svoje prebivalstvo ločile od drugega sveta in ga varovale pred vednostjo o njem in vplivom od njega, so v vedno večjih težavah. Doslej so motile radio oddaje, sedaj se boje že tudi televizije.

Komunikacijski sateliti so ustvarili možnosti oddaje televizijskih sporedov po vsem svetu, pa tudi take, ki so usmerjeni na določena ozemlja, oziroma dele sveta. Vodniki sovjetske zveze so uvideli, da bi bila to lahko hudo nevarna reč za njihove podložnike. Le kako naj jih varujejo pred tujem svetom, če bodo lahko tega vsak dan videli nemoteno in na skrivaj na svojih televizijskih sprejemnikih.

Že radio je močno sredstvo propagande, televizija je še močnejša in veliko učinkovitejša!

Tako je Sovjetska zveza pretekli teden uradno predložila Združenim narodom zahtevo, naj pride vprašanje oddaja televizijskih sporedov preko satelitov v tuje države na dnevni red razpravljanja letošnjega zasedanja glavne skupščine ZN. Po sovjetskem predlogu, ki ga je stavil zunanji minister Gromiko, naj bi se tako oddajanje televizijskih sporedov v tujo državo brez njene predhodne dovolitve smatralo za "vmešavanje v notranje zadeve tuje države" ter bilo mednarodno prepovedano. V slučaju kršenja prepovedi, naj bi imela prizadeta država pravico do protiukrepov.

—o—

Ameriški vojaki se tepli z nemško policijo

STUTTGART, Nem. — Kakih 100 ameriških vojakov se je teplo več ur z nemško policijo, ko je ta prijela nekega ameriškega vojaka, ki naj bi bil v gostilni napadel z nožem nekega nemškega civilista.

Ko je v soboto zvečer policija ameriškega vojaka prijela in odvedla, so njegovi tovariši napadli policijsko postajo in ga začasno rešili. Postaja je poklicala pomoč in poleg nemške policije je prišla tudi ameriška vojaška policija. Pretep je trajal več ur in so končno 13 vojakov prijeli.

Med ameriškimi vojaki naj bi bila večina črncev.

—o—

Ohijski kongresnik Bow imenovan za poslanika v Panami

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Nixon je imenoval kong. Franka T. Bow-a iz Cantona v Ohiu za novega poslanika ZDA v Panami. Tja pojde šele, ko bo končal svoje kongresno delo.

F. T. Bow je v kongresu od leta 1951 ter je znan po svojih konservativnih nazorih in zdravi finančni politiki z zveznimi proračuni brez primanjkljajev. Odločil se je, da je dovolj star in ne bo več kandidiral.

Nixonova azijska politika je daleč od postavljenih ciljev

Ko se republikanci pripravljajo na svojo narodno konvencijo, ki bo prihodnji teden ponovno imenovala R. M. Nixona za predsedniškega kandidata, razpravljajo doma in v svetu o Nixonovi pretekli politiki in njenih uspehih doma in v svetu. Včeraj smo na kratko pogledali, v koliko je uspel s svojo gospodarsko politiko, danes pa se bomo na kratko ustavili pri njegovi zunanji politiki v Aziji.

V volivnem boju je obljubil tedanji predsedniški kandidat Nixon, da bo končal vojno v Vietnamu. Kako bo to dosegel, ni povedal. Napovedal je, da bo iskal boljše odnose z rdečo Kitajsko in jo pomagal privesti v družino narodov. Govoril in obljubljal je vojaško-gospodarsko družabništvo z Japonsko na Pacifiku ter zagotavljal nadaljevanje gospodarske pomoči revnim državam Azije, posebno Indije, če se bodo te trudile in si skušale pomagati tudi same.

Vojno v Vietnamu je Nixon do neke mere "končal", toda le do neke mere. Kopne ameriške vojne sile so iz boja umaknjene, letalske in pomorske pa so v njem skoraj globlje, kot so bile kdajkoli preje. Vojna dejansko ni končana, se je šele za časa Nixonovega predsednikovanja razteglila v Kambodžo in Laos. Pri tem so vendar ameriške žrtve tako v krvi kot v sredstvih zelo zmanjšane. Predsednik Nixon bi jih rad zmanjšal še bolj, toda to ne zavisi samo od njega. Če bo v tem pogledu kaj doseženega, nam utegnjo povedati že prihodnji tedni. Razgovori o končanju vojne so brez dvoma prišli v odločilno razdobje, kot kažeta potovanji H. Kissingerja v Saigon in Le Duc Tho-ja v Hanoi.

Nixon je uspel v pogledu svojih ciljev v Kitajski. Odnose z njo je dejansko izboljšal in ji odprl pot v Združene narode in s tem v mednarodno družbo. Kitajska je že začela igrati važno vlogo ne samo v ZN, ampak tudi v mednarodni politiki.

Z Japonsko je imel Nixon manj sreče. Odnosi so bili kolikor toliko v redu do lani, ko je Nixon objavil svojo pot na Kitajsko, pa se o vsem ni preje nič pogovoril z Japonsko. To so mu v Tokiu hudo zamerili in tega prav nič ne skrivajo. Novi predsednik vlade Tanaka bo prišel koncem meseca na razgovor z Nixonom na Havaje, pa šel prihodnji mesec na razgovore tudi v Peking. Z njim je odločen vzpostaviti redne diplomatske odnose in je že povedal, da bo ob tem pokazal Tajvanu hrbet, kot to Peking zahteva od vseh držav, ki hočejo z njim urediti svoje odnose.

Tanaka je pripravljen iti pri urejanju odnosov s Pekingom dalj, kot je to Washingtonu prav, pa ga to ne bo zadržalo.

Nixon je imel še manj uspeha na gospodarskem področju z Japonsko. Ta je kljub odporu Washingtona v zadnjih letih svoj uvoz v ZDA tako povečala, da ima bilijonski prebitek v zunanji plačilni bilanci z ZDA. Lani je znašal ta preko 3.5 bilijonov, letos napovedujejo, da bo dosegel celo 4 bilijone. Tokio ne kaže dosti volje za rešitev tega vprašanja, ki močno pritiska na položaj dolarja v svetu.

Nixon je obljubljal gospodarsko pomoč revnim državam Azije, zlasti Indiji. To so ZDA kljub obljubi Nixona močno omejile in jo bodo še bolj. Indija je preje prejemala obsežno pomoč iz ZDA zlasti v hrani, te ne potrebuje več v nekdanji meri, druge pomoči pa ji ZDA sedaj ne nudijo. Med Indijo in ZDA je prišlo lani celo do odprtega spora, ko je Indija nastopila z oboroženo silo proti Pakistanu in z vojaštvom zasedla njegov vzhodni del, ki se je nato oklical za neodvisno državo Bangladeš. Indija je zdaj povezana s Sovjetsko zvezo v posebni prijateljski pogodbi za 15 let, na ZDA pa je nejevoljna, če že ni do njih kar sovražna. Odgovornost za to pade brez dvoma na Nixona.

Vpliv ZDA na zahodnem Pacifiku, na Daljnem vzhodu, pa tudi v vsej južni Aziji je utrpel v zadnjih 4 letih precejšnjo izgubo. Priznati je treba, da je to bilo neizogibno, pa naj bi bil v Beli hiši namesto Nixona kdorkoli.

Iz Clevelanda in okolice

Preiskava zbiranja podpisov—

Okrajni javni tožilec J. T. Corrigan je izjavil, da bo preiskal trditve o ponarejanju podpisov na listah volivcev, ki zahtevajo zmanjšanje mestnega odbora od 33 na 15. Zanimivo je, da je večina zbirateljev teh podpisov izven Clevelanda! Za enkrat ne kaže, da bo predlog predložen volivcem v odločitev v letošnjem novembru.

Ogenj v hotelu—

V hotelu La Salle je nastal požar, ki je povzročil precej škode. Neki 26 let stari moški iz Columbusa je pri tem našel smrt, 3 pa so bili lažje ranjeni.

Morilca iščejo—

V zvezi z v Mentorju odkritim presekanim truplom iščejo neki par iz Clevelanda, ki naj bi nekaj vedel o tem umoru.

Par naj bi imel dogovorjen sestanek z umorjenim 58 let starim F. Ciccarellijem, zastopnikom Metropolitan Life Insurance Co. Njegovo truplo so našli presekano v prtljažniku avtomobila, zapuščenega v gozdu v bližini Bellflower Road v Mentorju v torek zvečer.

—o—

Zadnje vesti

SAIGON, J. Viet. — Dr. H. Kissinger se je včeraj sestal z ameriškim poslanikom E. Bunkerjem in z vojaškim poveljnikom gen. Weyandom, danes pa je šel v spremstvu poslanika na razgovore s predsednikom Van Thieujem. Razgovor z njim je bil določen za včeraj, pa Van Thieu "ni imel časa".

CHICAGO, Ill. — Predsedniški kandidat McGovern je včeraj priznal, da je poslal P. Salingerja v Parizu k zastopnikom Hanoia, da bi pozvedel, kaj je z ameriškimi vojnimi ujetniki. Zastopnik Hanoia je izjavil, da ti ne bodo izpuščeni, dokler ne bo konec vojne. Časnikarji so McGoverna vprašali, če smatra za pravilno, da se on "skuša pogajati" s Hanoiem o izpustu vojnih ujetnikov, ko je vendar to stvar vlade ZDA. Odgovoril je, da to ni bil noben poskus "pogajanj", ampak le poizvedba, kaj bi bilo mogoče storiti, da bi bili ujetniki čim preje na svobodi.

SAIGON, J. Viet. — Ameriška letala so včeraj izvedla enega najobsežnejših napadov na Severni Vietnam.

PARIZ, Fr. — Mrs. Binh, zastopnica Južnovietnamske OF, je dejala, da ni nobene spremembe v razgovorih o končanju vojne, da se vesti o njih le poteze predsednika Nixona, ki naj varajo javnost.

WASHINGTON, D.C. — Nixon je včeraj odklonil podpis zakonskemu predlogu, odobrenem v Kongresu, ki določa za delavske tajništvo in za tajništv za prosvete, zdravstvo in socialno skrbstvo 30.5 bilijonov dolarjev, 2 bilijona več, kot je Nixon predložil.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN DOMAIN
6117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:
Za Združene države:
$18.00 na leto; $9.00 za pol leta; $5.50 za 3 mesece
Za Kanado in dežele izven Združenih držav:
$20.00 na leto; $10.00 za pol leta; $6.00 za 3 mesece
Petkova izdaja $6.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:
United States:
$18.00 per year; $9.00 for 6 months; $5.50 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
$20.00 per year; $10.00 for 6 months; $6.00 for 3 months
Friday edition $6.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

63 No. 158 Thursday, Aug. 17, 1972

Previdnost obeh glavnih sil varuje svet pred uničenjem

Ko je egiptski predsednik Sadat razlagal svojim rojakom, zakaj je odslovil sovjetske vojaške svetovalce in strokovnjake iz Egipta, je dejal, da je bila Sovjetska zveza "preveč previdna", ko je Egipt zahteval od nje moderno orožje, s katerim bi mogla poskusiti pregnati Izraelce s po njih zasedenega egiptskega ozemlja.

Te Sadatove besede so vzbudile po vsem svetu precej pozornosti, pa tudi razpravljanja o mednarodnem položaju, ki ga do neke mere nadzirata Sovjetska zveza in Amerika. Ta nadzor ni neposreden in tudi ne obsežen, kajti obe glavni sili nimata dovolj vpliva in moči, da bi mogli vsiliti svojo voljo v danem slučaju državam, ki po njunem mnenju motijo "svetovni mir". Skrbita le, da nobena od drugih držav nima toliko sredstev in toliko modernega orožja, da bi mogla sprožiti vojno, v katero bi bili prej ali slej potegnjeni obe glavni svetovni sili, vsaka na drugi strani.

Celo v času najbolj ostre mrzle vojne sta se Amerika in Sovjetija otipavali skrajno previdno, da ne bi zašli v neposreden vojaški spopad. Spomnimo se samo na berlinsko blokado leta 1948. Gen. L. Clay je tedaj zagovarjal stališče, naj ZDA pošljejo oklopno kolono preko sovjetske cone v Berlin. Bil je prepričan, da jo Rusi ne bodo ustavili.

V Washingtonu so bili previdnejši, morda "preveč previdni", kot trdi sedaj Sadat o Rusih. Namesto oklopne kolone, ki naj bi razbila berlinsko blokado po kopnem, so zgradili letalski most in Zahodni Berlin zalagali z vsem potrebnim po zraku, ki ga niso mogli po kopnem in vodi. Če bi Sovjetska zveza res hotela Zahodni Berlin blokirati, bi morala preprečiti z njim tudi letalske zveze. Tega Stalin ni maral, ker je vedel, da bi to pomenilo neposreden vojaški spopad. Ko je videl, da ne more z glavo skozi zid, je popustil in berlinsko blokado končal.

Stalin ni odnehal. Komaj je bila zaključena zgodba z berlinsko blokado, že je šel tipat ameriško odločnost v Aziji. Naročil je Severni Koreji vdor v Južno. Morda ne bi bil tega nikdar storil, da so v Washingtonu poslušali gen. Clayja in poslali v Zahodni Berlin oklopno kolono!

Predsednik Truman ni omahoval. gen, McArthurju je naročil, naj gre branit Južno Korejo v okviru "policijske akcije", ki so jo sklenili proti napadalcu Severni Koreji Združeni narodi. Sovjeti so tedaj napravili to napako, da njihov zastopnik na seji Varnostnega sveta ni bil navzoč in je zato ta soglasno sklenil nastop v Koreji. Moskovski zastopnik bi ga bil lahko vetiral, če bi bil navzoč.

Stalin je pritiskal na Grčijo in hotel od Turčije prehod skozi Dardanele in v jamstvo za to celo sovjetsko vojaško oporišče v sami ožini. Turčija je ob kritju ZDA zahtevo odklonila, Trumanova doktrina je ustavila poskus sovjetskega prodora iz Črnega morja.

Ko je Sovjetska zveza krotila Vzhodne Nemce, je bilo slišati iz ZDA obilo besedi, pa nobenega ukrepa. Slično je bilo leta 1956, ko so sovjetski tanki trli madžarski upor. V izraelsko-francosko-britanskem nastopu proti Naserju se ZDA rajše skupaj s Sovjetsko zvezo zahtevale konec vojaškega nastopa, kot da bi podprle svoje zaveznike, ki jim je Hruščev grozil z raketami. Obe glavni sili sta upali imeti od tega nastopa korist.

Hruščev se ni mogel obvladati, da ne bi propagandno izkoristil sestrelitev ameriškega vohunskega letala U-2, četudi je s tem razbil konferenco velikih štirih v Parizu in začel z ZDA nevarno soočenje. To je nadaljeval po nastopu predsednika J. F. Kennedyja, pa moral po odločnem nastopu tega proti sovjetskim raketam na Kubi, popustiti, ko je videl, da je šel predaleč in bi utegnil sprožiti atomski spopad. Sovjetske rakete je odpeljal domov... Obe ti napaki v odnosih do ZDA sta mu končno spodnesli tla in tovariši so ga poslali v pokoj.

Njegovi nasledniki so bili previdni. Ko je L. B. Johnson posegel v Južni Vietnam v prepričanju, da bo tam pokazal komunističnemu svetu, da je "narodno-osvobodilne vojne" mogoče streti. Tako so vsaj tedaj pripovedovali ameriški vojaški strokovnjaki, pa tudi civilni vodniki vlade... Sovjetska zveza je podpirala in še vedno podpira Severni Vietnam, vendar v omejenem obsegu. Ni mu dala dovolj modernih letal, ne modernih raket, s katerimi bi Hanoi napadel ameriško Sedmo floto v Tonkinškem zalivu. Samo pomislimo, kaj bi se zgodilo, da bi Severni Vietnamci dobili take rakete in potopili eno ali dve ameriški letalonosilki?

Vojna v Vietnamu je krvava, pa je vendar omejena. Obe strani, ZDA in ZSSR ter Kitajska, so odločene to vojskovanje držati v mejah in se ne zaplesti zaradi njega v neposreden boj med seboj.

Sadat bi rad nastopil proti Izraelu, on hoče osvoboditi zasedene pokrajine, vse ostalo ga malo briga. Moskva gleda dalj, zato je zahtevano orožje odklonila in rajše pozvala svoje vojaške strokovnjake domov, pustila svoja vojaška oporišča v Egiptu, kot pa da bi tvegala možnost očitnega vojaškega merjenja z ZDA. Previdnost je na obeh straneh očitna ob vsaki priložnosti, strah pred medsebojnim uničenjem varuje svet pred novim splošnim vojnim spopadom.

Ta previdnost lahko pomiri tudi tiste, ki se boje kakega nasilnega sovjetskega koraka proti Jugoslaviji, če bi po Titovem izginotju prišlo do kakih notranjih nemirov.

BESEDA IZ NARODA

Slovenski zavod v Rimu z druge plati?

PARKERS PRAIRIE, Minn. — Pri sv. Pavlu beremo: "Če pa se kdo misli prepirati: mi nimamo take navade, pa tudi cerkve božje ne" (1 Kor. 11, 16). V domači hiši sem večkrat slišal našega očeta zatrjevati: Tudi najboljši prepir ni nič vreden. Mislim, da to ne velja samo za zasebna prerekanja, ampak tudi za javna. Javno križanje misli je še bolj nevarno, ker je vsak umik brez izgube "obraza" nemogoč in tako človeka še bolj zakrkne.

Vsak rojak, ki mu je iskreno pri srcu dobrobit Cerkve na Slovenskem, je z zanimanjem bral članek: "Slovenski zavod v Rimu z druge plati", ki je bil objavljen v Ameriški Domovini dne 18. in 19. julija 1972. Pisec članka očitno ni proti zamisli lastnega slovenskega zavoda v Rimu-Bogu hvala za to, ampak samo zahteva, naj bodo v vodstvu le možje neoporečenega katoliškega mišljenja in življenja, kajti le tako bo zavod v korist in ne v pogubo našemu ljudstvu. Pisec članka, dober prijatelj iz prešlih dni, naj bo zagotovljen, da je to volja nas vseh, ki se trudimo za Slovenik, in da smo se tako - Naj se vesele nebesa - vsi verni ameriški Slovenci po različnih ovinkih zbrali **na isti plati Slovenika.**

Ni pa mogoče, da bi vsi enako mislili o vsaki stvari. Bog nam je dal različne glave. V Cerkvi mora biti svoboda v sklopu njenih osnovnih naukov in postav, saj jo še komunisti poznajo za svoje somišljenike. (Res je, tudi njim povzroča ta komunistična svoboda mnogo težav!) To svobodo, ki nam jo Cerkev daje, moramo vsi spoštovati in ne takaj vsakega obsoditi, ki si drzne malo drugače misliti kot mi. Naj člankar samo pomisli na porazne posledice miselne ožine med katoliškimi dijaki v domovini pred drugo svetovno vojno, ko smo se člani dveh sorodnih verskih skupin gledali kot pes in mačka, ožine, radi katere naš slovenski katoliški tabor tudi v tej deželi še sedaj trpi. Zakaj smo si bili navzkriž? Radi Boga, ki je Bog ljubezni? V obrambo Cerkve? Ko je vendar ista Cerkev radi naših sporov najbolj trpela zlasti med izobraženci in so naši spori podpirali tisti komunizem, ki smo ga vsi hoteli zavreti. Sami sebe sodimo kar najstrožje, držimo se božje in ne svoje volje kar najbolje, druge pa naj sodi Bog, ki daje svobodo, izvirajočo iz svoje ljubezni, celo tem, ki ga sovražijo.

Kar zadeva ameriški časopis: "The National Catholic Reporter", ki ga sam ne maram naročiti, ker sem pač hodil v isto miselno šolo kot naš dopisnik, je vendar tudi res, da je en ameriški škof v njegovem odboru, da list ni več tako uporniški in razbijaški, kot je bil, saj je ravno radi svojega razsajanja izgubil toliko naročnikov, da še komaj diha, in da je med njegovimi naročniki mnogo odličnih duhovnikov, tudi naših slovenskih. Vendar bo le človek na skrajni katoliški levici zmožen oceniti ta časopis kot središče obnovitvenega cerkvenega gibanja v tej deželi v smislu 2. vat. zbora. Tu res nastane vprašanje, ali moremo smatrati take enostranske ljudi primernim za važna mesta v zavodu, ki naj bi vzgajal jedro slovenskega duhovništva, če nam je še seveda kaj mar za Cerkev in papeža. Res pa je tudi, da so gojenci Slovenika večinoma že posvečeni duhovniki z lastnim, oblikovanim pogledom na svet in duha, in tako nastane dvom, če je vloga duhovnega voditelja v Sloveniku res tako važna ali celo potrebna v onem smislu, kot to velja za škofijska bogoslovja na splošno.

S svojim člankom nas je dopisnikar resno opozoril na zelo občutljivo stran našega zavoda v Rimu, namreč na izbiro pravih mož za njegovo vodstvo, kajti če tu pogrešimo, se lahko zgodi, da bodo prazni naši napori, prazni naši upi in prej ali slej bo prazna vera našega naroda. Ker določa vodstvo Slovenika papež sam na predlog slovenskih škofov, vsi podporniki Slovenika naše škofe v domovini nujno prosimo, naj vedno sv. očetu predlagajo samo take može, ki uživajo splošno zaupanje vsega slovenskega božjega ljudstva, ker zavoda s strujarskimi in oporekarskimi ljudmi v vodstvu ne bomo podpirali, ker nočemo podirati tiste Cerkve, ki smo jo dolžni z vso močjo graditi. Človek bi mislil, da so najbolj primerni za to nalogo tisti možje, ki so razumeli, kaj je Kristus hotel povedati, ko je rekel: "Zato je vsak pismouk, ki je poučen o nebeškem kraljestvu, podoben hišnemu gospodarju, ki prinaša iz svojega zaklada novo in staro" (Mat. 13, 52).

Morda bo pisca razveselilo dejstvo, da tisti gospod, ki mu je v članku kamen spotike, ni več duhovni voditelj v Sloveniku in da to ni bil več že v času, ko je člankar začel sestavljati svoj dopis. Tako, mislim, upravičeno obstoja upanje, da bo Slovenik vkljub vsem začetnim težavam, človeškim nepopolnostim in nasprotovanjem (?) vendarle vršil svojo nalogo in nam bo vsem v spodbudo in ne v spodtiko. Tako bo tudi ostala bližina sv. očeta kar najbolj varno zavetje in se nam ni bati, da bi naš Slovenik zajadral v kake razkolniške in krivoverske vode. Naša pomoč slovenskim škofom in papežu v tem oziru pa seveda ne bo nikoli neumestna in je prav, da se vsi pridružimo našemu dopisniku na straži.

In sedaj, dragi dopisnikar, ko smo se po milosti božji končno vsi znašli na isti plati slovenskega zavoda v Rimu, boste gotovo tudi Vi in Vaši duhovni in lajiški prijatelji darovali svoj novčič za poravnavo dolga na hiši. Upanje je, da tudi Vi ne boste zaprli oči in zamašili ušes ob vsem, čeprav je seveda vsakdo svoboden.

Darove za Slovenik prejema Msgr. Louis Baznik, St. Patrick's Church, Thompson, Ohio 44086.

Jože Vogrin

Dan se bo nagnil, večer se bo približal

CLEVELAND, O. — Ko se bo to uresničilo v soboto, 26. avgusta, bo Balicarski krožek Slov. pristave začel s svojo večerjo in plesom, ki je namenjena ne samo članom in članicam krožka, ampak tudi vsem ljubiteljem tega tradicionalnega slovenskega športa. Pravijo, da bodo večerjo začeli servirati že ob šestih (goveja pečenka, golaž in morda celo "asado"). Veseli Vandrovci pa tudi ne bodo marali zamuditi teh dobrot in bodo tam verjetno že pred šesto uro. Upajmo in prosimo za lep dan tisto soboto ter pridno segajmo po vstopnicah *v predprodaji* in vse drugo nam bo navrženo. Prireditelji namreč so že naši stari znanci in jim lahko zaupamo, da nas ne bodo "okrog prinesli" in nam pripravili dolgčas za tisti večer.

Sedaj pa še par besed o tekmah. Kot vse izgleda, ima največ možnosti zasesti prvo mesto moštvo BLED, pri katerem balinajo Franc Bajc. Viktor Domines in Janez Staniša. Seveda se KIT (Košir, Ilc, Tavčar) takim ugibanjem posmehujejo in tudi GORENJCI (Znidaršič, Sekne, Grajžel) ter ROKOVNJAČI (Kosmač, Zadnikar, Resman) trdijo, da je to račun brez krčmarja.

Pri ženskah si noben ne upa nič prerokovati, ker so ženske že po naravi tako "unpredictable", da je bolje biti previden in počakati. Vendar izgleda, da imajo PLANINKE največ verjetnosti, ampak tudi MURKE in STORŽIČ se ne dajo kar tako ugnati, vsaj za enkrat še ne. Pravijo, da celo TRIGLAV sili na vrh, ampak vsega pa tudi ne bomo verjeli.

V slučaju, da bosta kateri koli dve moštvi (ali več), imeli enako število točk, bo končna igra za prvenstvo (samo ena) odigrana v soboto, 26. avgusta, torej na prireditvi. V nasprotnem slučaju pa bo igra — in spet samo ena — med najboljšim moškim in najboljšim ženskim moštvom. Torej na vsak način bo zelo zanimivo.

Ko so naši balinarji brali v časopisju, da je predsednik Nixon povabil Roberta Fisherja v Belo hišo na kosilo, so kot enakovredni državljani pričakovali nekaj podobnega, saj so tudi oni "fajterji" kot Fisher in včasih se tudi kregajo med seboj in malo sitnarijo. Ker pa takega vabila ni bilo, so se odločili za lastno večerjo, na katero vabijo vse rojake in rojakinje, 26. avgusta zvečer, na Slovensko pristavo.

Mecan

"Po krvi sem Nemec - po srcu Slovenec"

ali nekaj drugače:

"tu 'speglajte' se grešne slovenske duše..."

NEW YORK, N.Y. — Kako čudovite so neke stvari. O, kako čudoviti so trenutki, ko se ti te stvari v hipni luči pokažejo tako čudovito. Da tako čudovito, da ti vzkipe vprav vsa čustva. Razžalostiš se, da bi zarjovel kot s sulico preboden lev... Razveseliš se, da bi zapel kot slavček pesem Stvarniku... Razsrdiš se, da bi zarenčal kot v zanjko ujet tiger...

...pa vendar si srečen, ko te tudi takšna žalostno-razveseljiva stvar utrjuje v veri, da so možnosti ohranjevanja delov malega naroda, ki jih je val življenja pljusknil v tuja morja in na tuja obrežja.

V ponedeljek, 7. avgusta, sem s pošto dobil slovenski list "Družina", št. 15, za nedeljo, 6. avgusta 1972. In na tretji strani sem ugledal zapisano: *Umrl je prijatelj...*

In v uvodnem odstavku, podanem v mastnem tisku berem naslednje:

— Norwalde pri Muenstru, 24. julija. — *V petek, 21. julija, je za vedno zatisnil oči velik prijatelj slovenskega ljudstva, 82-letni prelat Božidar (Teodor) Tensundern. V nedeljo, 13, avgusta, mu je hotela župnija Naše ljube Gospe v Recklinghausnu-Ost prirediti bisernomašniško slavje. Zdaj pa se bo poslovila od svojega sedanjega župnika v sredo, 26. julija, in ga spremila k zadnjemu počitku. S solznimi očmi se te dni spominjajo naši osiveli rudarji človeka, ki se je iz ljubezni do njih naučil slovenskega jezika in žrtvoval 60 let svojega življenja za njihov dušni in telesni blagor.*

Naslovne besede današnjega mojega sestavka: "Po krvi sem Nemec — po srcu Slovenec" so besede, ki jih je umrli prelat Božidar zapisal leta 1934 v spominsko knjigo mariborske škofije, ko je obiskal Slovenijo in Jugoslavijo.

Ali ni to trenutek, čeprav žalosten trenutek smrti, da bi pel hvalnico Stvarniku, ki je ustvaril človeka s takšno dušo, da je v njem oblikovala pravega duhovna. Prelat Božidar ni šel v daljne misijone na tuje kontinente. Slišal je o ljudeh, ki žive v njegovi bližini. Slišal je, da so to ljudje, ki govore drugačen jezik od njegove nemške okolice. Kar naenkrat se mu v srcu in duši porodi strah, da bodo ti ljudje za njihov narod izgubljeni, ko jih bo tuje okolje s svojimi valovi preplavljalo. Še v bogoslovju je bil, ko je slišal o teh naših slovenskih ljudeh. In že takrat je prosil svojega škofa, da bi rad duhovnoval med temi slovenskimi ljudmi. Saj jih je bilo okoli 40,000 že v prvem desetletju tega stoletja. Hkrati je svojega škofa prosil, da mu omogoči, da se nauči govorice teh *slovenskih ljudi,* ki "so v verskem *in tudi narodnem* pogledu popolnoma zapuščeni".

In pri vipavskem dekanu Andreju Lavriču se je mladi duhovnik Božidar naučil slovenskega jezika.

Nemec po krvi, blag človek po duši, pravi pastir Kristusove črede je vedel, da bo lahko pastiroval le, če ga bodo ovce razumele. Razumel pa je še globlje svoje poslanstvo! Ti slovenski ljudje, ki so bili zaradi revščine v domači zemlji prisiljeni iti zaradi koščka kruha v tuje okolje in riniti za ta košček kruha v črno zemljo, so del božjega stvarstva. In tega ni spreminjati. Zato pusti jih, kot jih je Bog ustvaril. Če ti je njih dušni blagor iskreno pri srcu, nauči se njihove govorice in v njej jim daj duhovnih resnic za pokončno življenje človeka in ohranjaj jih, kot jih je Bog ustvaril.

In to je delal umrli prelat Božidar celih 62 let!

Naj bo to moja hvalnica njemu, ki je ohranjal naše ljudi na tujem. On, ki ni bil naše krvi. On, ki je vzljubil slovenske trpine, garače po črnih rudnikih. On, ki je spoznal lepoto in moč njihove govorice, je svetal opominjevalec vsem nam, ljudem slovenske krvi na tujem, grešnim dušam "topilnega lonca".

Bratje in sestre, ali nismo majhni, pritlikavi v svojem uveljavljanju v primeri z delom, ki ga je opravil za naš slovenski rod na tujem — umrli Nemec, prelat Božidar Tensundern...?!

Tone Osovnik

Slovo od mladosti in dela

V.

MILWAUKEE, Wis. — Ko sem bil v veseli družbi slovenskih Amerikancev in ko se je dan umaknil temni noči, je prišel moj dobri znanec še iz italijanskih taborišč Jože, ki me je po kratkem razgovoru odpeljal z avtom kot sostanovalca v njegovo veliko sobo na 6. cesti. Dolgo v noč sva se razgovarjala o vsem, kar je bilo važno za moje življenje v Milwaukeeju. Naslednje jutro, v nedeljo, sva se odpeljala v slovensko cerkev sv. Janeza, kjer je bilo pri sv. maši veliko število starih in novih naseljencev. Takoj sem opazil, da je med starimi in novimi naseljenci velika razlika na takratno politično gledanje v domačem kraju.

Popoldne sva šla z Jožetom na slovensko vrtno veselico (picnic) nekje izven mesta. Tam pa so že padale od raznih rojakov grobe žalitve in psovke na račun novodošlih. Ker je moj znanec ljubil denar bolj kot samega sebe, me je kljub godrnjanju skoro prisilil, da sem šel z njim domov. Drugo jutro, v ponedeljek, sva se odpeljala v tovarno, v kateri je bil zaposlen Jože, tovarna za avtomatična dvigala, kjer sem v pisarni izpolnil vse potrebno za sprejem v službo. Dodeljen sem bil na nočno delo od 4. ure pop. do 12.30 ponoči. Ker je Jože delal čez dan in ker je bila soba nad nemirno gostilno, sem se čez par dni preselil na Deveto cesto, kjer živim v isti hiši, ki je tudi moj drugi dom, že čez 20 let.

V tej tovarni sem delal nekaj čez 5 mesecev. V teh mesecih sem obiskaval tudi tečaj angleškega jezika. V tovarni sem delal z nekim starejšim nemškim emigrantom, barvarjem po poklicu. Jaz sem bil plačan od ure, on pa od kosa, ki ga je pobarval. Moje delo ni bilo težko, toda brzina natikati in odvzemati razne kose s klinov je bila precejšnja. Midva sva delala po 8 ur na večer, večkrat pa tudi 8 in pol, včasih tudi 9 ur. Kasneje sem pogruntal, da bi morala delati samo 8 ur, kajti ček je bil zmeraj enak, najsi sem delal 8 ali 9 ur.

Ta brihtni, toda brezsrčni Nemec, je takoj izkoristil moje neznanje angleščine, kajti čim več je pobarval, tem večji je bil njegov ček. Jaz pa kot pravi Kranjec sem bil zelo navdušen nad njegovo dobrosrčnostjo, kajti vedno mi je, če je bila potreba, pomagal pri delu in čim več je bilo naloženo na klinih, več je zaslužil. Po delu me je celo povabil v gostilno in me počastil s kako steklenico piva. Hvaležen, da mene, kot novodošlega, tako dobro razume, ga nisem počastil samo s pivom, temveč tudi z brandijem. In ves srečen sem bil, če je on naročil za oba in nato pokazal natakarju, da naj denar vzame pri meni.

Tako prijateljsko izkoriščanje svojega bližnjega je trajalo par mesecev, dokler se nisem naučil nekaj angleščine in s tem spoznal ter razumel njegovo izkoriščanje. Par večerov kasneje sem pretrgal vse diplomatske odnošaje s tem Nemcem. Delala sva kot ponavadi, toda vsako uro sem nataknil na tekoči trak manj kosov. On je začel vpiti "faster" in ko je tretjič zavpil "faster", sem z vso hitrostjo zagrabil velik lonec goste črne barve in ga polil po celem telesu. Na njegovo vpitje so prihiteli uslužbenci iz drugih oddelkov, seveda tudi nočni foreman in predstavnik Unije. Kaj jim je ta Nemec pripovedoval, nisem razumel, jaz pa sem jim razlagal v moji revni angleščini vzrok za vse to. Nekateri so se smejali, drugi pa so me nekako jezno gledali češ, kako sem si upal to storiti. Foreman in zastopnik unije sta se pomenkovala in končno sta mi dopovedala, da naj grem domov, jutri ob treh pa naj se oglasim v pisarni.

Drugi dan sem prišel malo preje, tako da sem našel v tovarni še rojaka Jožeta in ga prosil, da bi bil moj tolmač v pisarni. On se je izognil, češ da nima časa. Izognil se je kot človek, ki pazi na zunanjo obliko, ki hoče resnico oviti z mehkobo češ, ne delaj sitnosti, da Ti ne bodo drugi delali sitnosti. Ko sem bil malo razočaran, sem se spomnil izreka: "V noben kelih ni točil Bog samega pelina". Tako tudi ni v mojega. Ko so mi to predpostavljeni gospodje v belih srajcah pripovedovali stvari, ki jih nisem razumel in ko so mi začeli migati s prsti pred mojim obrazom, sem lepo vstal, vzel svojo delavno karto, jo pretrgal na dvoje in hitro odšel iz pisarne. To je bilo pred 20 leti. Za žalostne misli je še dovolj časa, sem si mislil. Greh bi bilo, da bi se človek jokal, dokler še sije sonce.

L. G.

(Se nadaljuje)

F. S. FINŽGAR:

BELI ŽENIN

Tem jasneje pa je spregledovala Polona. Res, da se že leto in dan ni več ukvarjala z gospodinjstvom ob snahi, toda bila je vendarle dolga leta dobra in skrbna gospodinja. Sedaj pa je uvidevala, da je prišla k možu in k hiši, ki ji bo kljub vsemu prizadevanju vendarle tujka. S Polonico je bila prijazna, kakor bi bila z lastno hčerjo. Toda Polonica se ni podala. Zamrza do mačehe, ki je bila po njenih mislih tako odveč pri hiši, je vrtala v njenem srcu čedalje bolj. Nikdar ni bila odurna z njo. Toda ves hlad, ki je dihal iz besed, iz vedenja, ko ni nikoli vprašala mačehe po najmanjši zadevici, je Suhadolka s tankim ženskim čutom spoznavala in od dne do dne bolj trpela. Toda Polonico bi bila še strpela, da ni vse bolj obupavala nad Vrbanom. Želela je, da bi bil vsaj zarežal nad njo, kot je nad deklo in hčerjo. Tako pa je lovila samo njegove poglede, ki so ji venomer govorili:

"Polona, ti nisi Polona!"

In vsemu trudu so se pridružile še tiste male nesreče pri gospodinjstvu, ki so same na sebi čisto brez pomena, v takih okoliščinah pa večkrat usodne. Polona je ubila pri pomivanju Vrbanovo majoliko, ki mu jo je prinesla rajnica prvo leto zakona s semnja. Videla ga je, kako je pobral črepinje in jih skril v sobi kot zaklad. Takoj pri prvi peki se ji je pokazil kruh, da je imel širok jermen in mu je skorja odstopila. Polonica ga ni grajala, vendar pa si ni mogla kaj in ga je nesla kos pokazat sestram, ki so se po vasi potaknile v službe krog teta in stricev. Tudi Vrbanu se je tak kruh upiral. Po malem ga je škrabal, tem večje kose pa je nosil v hlev in ga delil živini, Poloni ga ni očital.

Polagoma je vendarle prodirala skozi vse zatajevanje Vrbanova gospodarska narava, ki nikoli ni prizanesla niti za najmanjšo stvarco, če ni bila po njegovi volji. Začel je Polono učiti in rahlo grajati. Polona mu ni prav nič zamerila. Le še trše besede je želela od njega, tudi udarca bi mu ne bila zamerila, samo ko bi bila mogla sama sebe prepričati, da jo ima res kaj rad. In tega ni mogla. Vsak nauk, vsako pogospodarjenje je Vrban končal: "Viš, Polona, rajna Polona je tako naredila."

Ta večni stavek je bil škorpijon, ki jo je sekal v srce. Dvignilo se je rahlo ljubosumje do pokojne žene, nato pravo, živo sovraštvo, ki je nekoč po takem opominu kar bruhnilo iz Polone:

"Ti in tvoja rajna Polona! Tak nehaj vendar. Jaz sem že sita do tukaj," je pokazala s kuhalnico, ki jo je vrtela v roki, na grlo.

Vrbanu je klonila glava. Potepeno je šel iz kuhinje po svojem delu.

Kdor je poznal Vrbana in bi bil to videl, bi trdil, da se je zgodil čudež. Toda čudeža ni bilo. Tolika grenkoba spoznanja mu je kanila v dušo, da je omahnil pod bolečino.

Ko je peljal koš gnoja na njivo, je občutil, da so mu noge težke. Držal se je za ročico in gledal v tla. Po jesenski travi je drsala njegova peta, pošumela včasih v kupčku listja, ki ga je sapa nanesla v kolovoz. Zazdelo se mu je, da ob njem stopa rajna Polona. Polglasno je izgovarjal pretrgane stavke predse. Včasih pe vzkipel, pa se zopet nasmehnil, zakrilil z roko po zraku, kot bi hotel nekaj posebno tehtnega povedati. Ko je konj na ozarah obstal in se ozrl po gospodarju, se je Vrban šele predramil in potegnil za vajeti.

Ko je stopil tistega dne pred večerjo v spalnico, se mu je zazdela hipoma strašno tuja. Vse dni dotlej jo je gledal, a ničesar ni opazil. Danes je obstal sredi sobe in bilo mu je, kakor da je zašel v grozno razdejanje; obleka je bila nemarno razvlečena vsepovsod, postelji na pol postlani in njegovi pražnji čevlji so stali blatni prav tam, kjer jih je sezul v nedeljo zvečer. Pripognil se je do njih, jih pobral in jih prvi hip nameril pod posteljo; potem si je premislil in jih odnesel ven k vodnjaku, da jih opere. Prav tedaj je prišla Polonica s škafom.

"Za božjo voljo, oče!" je vzkliknila, postavila škaf na tla in potegnila Vrbanu čevlje iz rok.

"Ne boste jih sami čedili!"

"Ko se pa nihče ne zmeni zanje!"

"Oče, ali ste jih že kdaj poprej sami?"

"Nikoli!" je odvrnil žalostno, sedel na klop pri vodnjaku in si podprl glavo.

"Večerjat!" se je oglasila gospodinja s praga.

"Takoj, ko operem očetove čevlje," je odvrnila Polonica in drgnila blato z njih.

"U, kakšna zadrega je vstala s temi čižmi. Saj še ne vabi k maši," je Polona pikro zavrnila oba.

"Kar jejte! Jaz prej ne grem," se je uprla Polonica.

Polona je opazila njegovo mračno lice. Kesala se je in skušala popraviti.

"Nič ne bodi hud, ljubi moj, zaradi čevljev. Glej, dela je res toliko in kar venomer res ne morem pometati in pospravljati. Bom že v soboto."

Postavila je večerjo na mizo, potem pa mu je strkala z rame seneni drobir, ki se mu je bil pri vardeji obesil na srajco

Vrban je nehvaležno zganil z ramo, temen oblak mu ni zginil z lica.

Ko so odmolili, jo je Vrban takoj pomaknil v spalnico. Postelja ga ni še čakala pripravljena. Nenavadno ga je to zabolelo. Jezen je potegnil pregrinjalo s postelje, držal ga nekaj časa trdo v pesti, prsi so mu zahrople. Vrban, kot je bil nekdaj, je vstajal v njem — toda roka mu je omahnila, pregrinjala ni vrgel na tla; trudno ga je zravnal in se pričel slačiti. Skoro se ni domislil, da bi se bilo to kdaj zgodilo za rajne Polone: naj je ona tudi bedela in ponočevala pri kuhi, pri bolnih otrocih, spat ga je vselej spremila in mu še tam ob postelji četudi z najmanjšo stvarco postregla. Tudi sporekla sta se ob takih prilikah. Ali to je bilo le tisto pikanje, ki je izviralo iz ljubezni, ko si ob teh trdih, kakor od rjave grude oprstenelih ljudeh ni mogla drugače najti pota in izraza. Nocoj je lezel Vrban sam v posteljo, brez družbe, brez pogovora z ženo in nenadoma, kljub novemu zakonu, občutil, da je pravzaprav vdovec, ki ga deset porok ne more več odrešiti tega stanu.

(Dalje prihodnjič)

—o—

— Povprečni železniški voz za tekočine ima prostora za 10,000 galonov.

SUZANNE PLESHETTE bo nastopala v sobotah na Bob Newhart programu na CBS-TV.

Spomini ob 80-letnici p. Bernarda Ambrožiča

VIII.

Delo med vojno

EUCLID, O. — Za Slovenski koledar Ave Maria 1943, str. 136 do 138, je bil ponatisnjen (izšel 24. okt. 1941) članek "Iz pastirskega pisma škofa Rožmana". V njem se zrcali vsa bolečina, ki jo doživlja s svojim narodom. Koliko tolažbe vliva njegova beseda, ki želi zmanjšati in omiliti njegovo trpkost. Omejil se bom le na par odstavkov, ki danes dokazujejo, kako bi se vse drugače obrnilo, če bi ga poslušali! Takole roti in prosi: "V obstoječih razmerah moramo z vsemi močmi vplivati na ljudi, da se drže reda in discipline, da ne store ničesar, kar bi oblastnike nagnilo, da začno strožje in ostreje nastopati. To bi obteževalo naše življenje, ki je itak težko dovolj. Podvigi raznih osvobodilnih gibanj nerazsodnih ljudi v sedanjih razmerah narodu nič ne koristijo, pač pa mu hudo škodujejo. Naša dolžnost je, da po svojih močeh narodu prihranimo večje zlo. Zanesljivi podatki dokazujejo, da so bili mnogi mladi ljudje, dijaki in vajenci od 15. do 18. leta, zvabljeni pod lažnjivimi pretvezami "v hribe" gozdove), od koder se niso smeli vrniti, dasi bi se bili radi, ko so spoznali, kam so zašli. Nekaj od teh je bilo ubitih, nekaj ujetih. In čemu? Ali ni škoda za ta mlada življenja? Slovenski narod bi jih v bodoče silno potreboval. Tudi ženske so pregovorili, da so šle v hribe — gozdove — zlasti akademičarke, od katerih je bila vsaj ena ujeta. Njihovo življenje je nepopisno mučno — telesno in nravno se uničujejo.

Škoda za take žrtve. Iz nekaterih vasi so bili odpeljani v zapor vsi moški. Kdaj se bodo vrnili, če se sploh bodo? Čemu trpljenje teh mož, čemu žalost žen in otrok? Ali vse to kaj vpliva na potek in konec vojne? Vsak otrok ve, da nič.

Bodimo pogumni, da, toda na drug način. Ničesar se ne bojmo, razen nezvestobe v službi Gospodovi. Borimo se za kraljestvo Onega, ki je mogel reči: "Zaupajte, jaz sem svet premagal." (Jan. 16, 33.) Zaupajmo Bogu tudi tedaj, kadar povsem ne moremo doumeti, zakaj tolike stiske dopušča, zakaj satanu dovoljuje toliko svobode. V preganjanju nam Bog stavi vprašanje zaupnice: Ali mi zaupaš, da te vodim prav in v tvojo srečo tudi zdaj, ko pustim, da te sovražniki moji preganjajo in uničujejo.

Odgovorimo Bogu Očetu svojemu: "Zaupam, četudi ne razumem Tvojih potov." Iz takega brezpogojnega z a u p a n j a nam zraste nepremagljiva moč tudi mučeništva, če je to v božjih načrtih."

PO ODGOVORNEM POSLU SPROSTITEV — Nemški kancler Willy Brandt ima brez dvoma težko, odgovorno in naporno službo. Zadnjič jo je prekinil z daljšim odmorom v bližini Hamarja na Norveškem, kjer ga vidimo pri kmečkem delu, ki mu pomaga do sprostitve in poživitve. Brandt je v času nacizma moral zapustiti Nemčijo in se je preselil na Norveško, kjer je postal celo državljan. Domov se je vrnil šele po drugi svetovni vojni.

Predvidena škofova slutnja, danes vemo, da je dejstvo! Če bi se takrat zavedali tisti, ki bi se po svojih načelih ne smeli vezati z "Osvobodilno fronto", ki se je organizirala po napadu Hitlerja na Rusijo, bi bilo Sloveniji prihranjeno veliko gorja. Naj prepišem, kar so natisnili "Naši razgledi" 29. aprila 1961 v Ljubljani. Naslov se glasi: Roška partijska konferenca. Podnaslov pa: Odlomek iz II. knjige Pregled zgodovine narodne osvobodilne borbe v Sloveniji. Članek je podpisan z imenom Dr. Metod Mikuž. Opisuje partijsko konferenco v Kočevskem Rogu od 5. do 8. junija 1942, ki "sodi med najpomembnejše politične dogodke na prvem slovenskem osvobojenem ozemlju". Tako je natisnjeno:

"Kidrič je analiziral problem, ki je nastal med diskusijo med Partijo in zavezniki. Kidrič je dejal, da ima Partija (komunistična) v rokah vse ključne pozicije v vojski, tehniki itd., naravno pa tudi, da se je mogla pri iskrenih tovariših krščanskih socialistih... in kolikor niso marksisti in leninisti", pojaviti želja po oblasti. Tako so se v resnici pokazale tendence, ki so v nasprotju s koristjo boja slovenskega naroda za svobodo, z interesi delovnega ljudstva in razvoja revolucije na Slovenskem.

So pa tendence objektivnega značaja. Kažejo se v omahovanju, neodločnosti v vedenju proti beli gardi, pa tudi v tendenci, ustanoviti neko svojo lastno stranko v okviru OF. To bi danes mogli in ne bi jih smeli ovirati; nismo še v razdobju diktature proletariata z eno samo komunistično partijo, smo še v razdobju nacionalnega boja za osvoboditev, ki se združuje z demokratično revolucijo. Bi pa seveda z ustanovitvijo take nove stranke nastale velike težave za enotnost naše vojske. Ta tendenca je torej nasprotna našemu izključnemu vplivu na slovensko partizansko vojsko. V silnih težavah pri začetkih in ustanavljanju te vojske smo vsa bremena nosili samo komunisti. Danes, ko je ta vojska postala dejstvo, seveda vsak rad govori o njej. Nadalje je čutiti tendenco, da bi beseda krščanskih socialistov veljala čim več, kar je "tipično za klerikalno stranko" in čutiti je njihovo tendenco, spraviti čim več svojih aktivistov iz Ljubljane na teren. Če bi se danes spopadli s krščanskimi socialisti, bi to pomenilo prehitevati revolucijo in preskočiti v njej celo etapo. Na ugovor tovariša iz Bele krajine, da ni nobene koristi od krščanskih socialistov, je Kidrič odgovoril, da če je tako, potem danes sploh nimamo OF. "Kakšno korist imamo še poleg tega?" se vprašuje Kidrič. Zavezniki so glas tistega dela slovenskega naroda, katerega zastopajo in tako moramo zavračati obtožbo, da je OF samo komunistična zadeva. Prednost naša pa je v tem, da smo združeni z zavezniki na liniji, ki jo mi dajemo OF." — K tem Mikuževim besedam dodaja jezuitski misijonar p. Vladimir Kos, (ki misijonari na Japonskem, ki je bral to, kar sem prepisal) to pripombo: "Vsa komunistična ideologija in praksa se kažeta v Kidričevih besedah; neizmeren pohlep po oblasti za uresničenje najbednejših idealov, kar jih je bilo na svetu; vse sleparjenje z besedami, vsa tehnika lažne prilagoditve je skrita — nevidna — v teh ubogih stavkih. Ali nismo imeli prav, ko smo se borili in se še borimo proti komunizmu, največjemu zasužnjevalcu človeštva?"" (Ave Maria 1961, dec., str. 400.)

Če istovetimo škofa Rožmana prizadevanje preprečiti nameravano izzivanje, da se je okupator maščeval nad narodom, pa dr. Metoda Mikuža odkritje, kaj so bili Kidričev nameni..., potem danes lahko damo priznanje, da se je p. Bernard pravočasno znašel, da je ameriškim Slovencem pričel dopovedovati, kaj je resnica o "Osvobodilni fronti". Kako je Adamičevo propagando razkrinkal, bo napisano prihodnjič.

M. T.

(Pride še)

—o—

Mednarodna organizacija manjšin bo zborovala v Trbižu

Federalistična unija evropskih narodnostnih skupin bo priredila v prvi polovici septembra mednarodni kongres v Trbižu v Kanalski dolini, ki naj utrdi in poveča sodelovanje narodnostnih skupin, ki živijo na istem območju.

Kongres v Trbižu bo posvetil svoja posvetovanja vprašanju dvo in večjezičnosti, ki je življenskega pomena za vsako narodnostno skupnost. Osvetlil ga bo tako s stališča manjšine kot tudi s stališča državnega in matičnega naroda.

Trbiž je narodnostno mešano slovensko-nemško-italijansko ozemlje. Tam se stikajo in mešajo vsi trije jeziki in vse tri kulture.

—o—

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

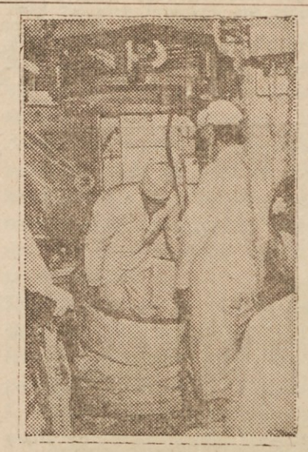

V BODOČE UDOBNEJŠE — Potovanje v vesolje je zanimivo, pa naporno in neudobno. Prostori so majhni, ker je treba breme čim bolj omejiti. V vesoljskem laboratoriju, ki ga bodo poslali na pot okoli Zemlje prihodnje leto, bo za astronavte boljše poskrbljeno. Med drugim bodo imeli na razpolago celo pršno kopel. Na gornji sliki vidimo astronavta, ki se spravlja v posebno okroglo kabino, na spodnji je kabina že zaprta in pripravdjena za pršno kopel.

PRIPRAVLJENE ZA NASTOP — Skupina mladih Kitajk v Chicagu, Ill., je pripravljena na nastop v programu 19 narodnostnih skupin na Civic Center Plazi.

Boj proti podkupljivosti v Mehiki

MEXICO, Meh. — Prijeli so enajst prometnikov, med njimi tudi nekaj policijskih častnikov. Obtoženi so, da so sprejemali podkupnino. Vse so zalotili v trenutku, ko so spravljali denar.

Poveljnik mehiške policije general Daniel Guiterez je izjavil, da se bo čistka med policisti nadaljevala in da ne bodo odnehali, pa četudi bi bilo treba odstaviti vse policiste v Mexicu.

Podkupljivost se je med mehiškimi policisti že tako razširila, da imajo mnogi avtomobilisti ustrezne bankovce kar zraven vozniških dovoljenj. Policist odpre izkaznico in spravi denar, vozniku pa da znamenja, da lahko nadaljuje vožnjo, kot da se ni nič zgodilo.

Help Wanted — Female

FEMALE HELP WANTED
General housework, experienced. Steady one day weekly. New home — adults. Own transportation Richmond Hts. area. Top rate. 692-1424
—(159)

MALI OGLASI

V najem
Lepo 6-sobno stanovanje, vse sobe velike, se odda na 1081 E. 71 St. Vprašajte za Mrs. McCrady, apt. št. 1 zadaj, ali kličite 843-8033.
(174)

V najem
Enodružinska hiša, 5 sob in kopalnica v fari sv. Vida. $80 mesečno. Kličite 321-9317 ali 321-3204.
(159)

V najem
Na novo dekorirano, neopremljeno 5-sobno stanovanje, spodaj, plinski furnez, se odda odraslim. Nič živali! Na 1257 E. 59 St.
—(160)

Iščemo gospodinjo
Iščemo gospodinjo, mora stanovati pri nas, najboljša plača, lepo stanovanje, 2 otroka, mora biti skušena, imeti priporočila in govoriti angleško.
Kličite 771-2806
—(159)

Hiša naprodaj
Za 2 družini na E. 71 St., in 2 garaži. Kličite po 4. uri 741-5580.

$1500 down
Near St. Vitus, solid 9-room single with two modern baths. Full basement with gas furnace and incinerator, enclosed front porch, 3-car garage.
MAINLINE REALTY
431-8182 1191 E. 79 St. 221-9381
(159)

V najem
Dve stanovanji oddamo v St. Clairski okolici. Samo zakoncem. Oglasite se po 5 uri.
731-9431
(159)

FOR SALE
Double aluminum sided home, 5-5, newly decorated upstairs. Two car brick garage. Good income home, Grovewood area. Open house Aug. 19 1-4 p.m.
Call 524-3437

BEVERLY HILLS
Naprodaj je bungalow z dvemi spalnicami, prostor za razširjenje zgoraj, rekreacijska soba, velika kuhinja, preproge in zavese. Priključena garaža, sadna drevesa, mirna okolica.
GEORGE KNAUS Real Estate
481-9300
(162)

Hiša naprodaj
2-družinska, zidana, 4-4, garaža za 2 avta, trgovina, velik lot v okolici fare Marije Vnebovzete. $13,900. Kličite lastnika
KE 1-4248
—(162)

Lastnik Prodaja
dvodružinsko hišo blizu cerkve Marije Vnebovzete na 15910 Midland Ave. Nizka cena.
Kličite 761-7583
(160)

IVAN PREGELJ:

Magister Anton

ZGODOVINSKI ROMAN

Magister se je prijel za glavo in zastokal:

"Moj Bog! Ali je prav res zaznamovan in mu je namenjeno, da ga bo hudobni duh pojal vse dalje, vse bolj proč od mene in Boga!"

"Lovi ga," je menil mirno šegavo Žolna; "anti si bo fant prej obrusil pete kot ti, ki si dolg."

"Lovi!" je vzdihnil magister. "Saj ga tudi bom, do konca svojega ali pa njegovega!"

Poslovil se je od Žolne, a kaj raztreseno. Slovo mu ni šlo do srca. Bolelo ga je, da služi Žolna nasprotnikom. Ves dan je še kolovratil po mestu, dokler ni nekoliko z zvijačo, nekoliko pa slučajno izvedel v krčmi, kam je odpotoval Pavle. Tegoba je spadla z njega. Tedaj mu je bilo tudi hudo, da se ni lepše poslovil od Žolne. Napotil se je k njemu.

Začudil se je, ko je videl, da ga je Žolna pričakoval.

"Kar poležal sem," je dejal. "Ali nisi nečesa zjutraj pozabil?"

Pozabil da ni ničesar, je rekel magister in začel rotiti Žolno, naj pusti svojo službo pri protestantskih.

Žolna je mirno poslušal, zdehal in dejal, ko se je magister s svojo zadevo do hripavosti utrudil:

"Daj mi mir. Če sem izgubljen, ovca nisem, kakor je tvoj Pavle. Sem oven. Bom že našel sam nazaj v pravo stajo."

"Najdi, najdi, Jernej!" je prigovarjal magister toplo in se nekoliko pomiril. Začel se je prisrčneje poslavljati.

Tedaj je dejal Žolna:

"Pa hodi srečno. Wittemberg je lepo mesto."

"Wittemberg? Saj grem na Heidelberg!" je odvrnil magister.

"Za pobeglim Skalcem?" je vprašal Žolna.

"Za Pavletom," je menil magister.

Žolna se je zasmejal:

"Pavleta so vzeli protestantski v Wittemberg. Ti si ali narobe slišal ali pa so ti narobe povedali."

Magister je osupnil, a verjel Žolni. S solzami v očeh se mu je zahvalil za zanesljivo poročilo...

"Hodi srečno," je menil mirno Žolna, "in ko najdeš potepenca, šibe mu daj." — —

"Wittemberg?" se je nekaj pozneje vpraševal Tone sam pri sebi na cesti ob lepi vodi Nekarju. "Wittemberg? Kje je to?"

Zbudilo se mu je v spomin kakor davno v žalostnih sanjah in videnju pod Štanjelom v mesečini. Slika strahotnega mesta je rasla pred njim, ne kot zidovje, kot skrivnostno, pošastno lice z zevajočim žrelom, Stokrat je videl po cerkvah upodobljena na sličen način peklenska vrata. Zdaj je slika in nje zmisel dozorela v njem in je verjel:

"Martin Luther, strašna je tvoja setev! Kadar bo dozorela! Moj Bog, moj Bog! Kdo bo obstal?"

Še je togoval in se mučil. Potem se mu je vzbudila nova moč in je dejal preverjeno, enkrat, dvakrat, trikrat:

"Non praevalebunt — peklenska vrata ne bodo premagala!"

* * *

Potoval je v novo leto in pomladne vode in ko se je približal Luthrovemu mestu, se je bila vsa zemlja odela v zelenje in cvetje. Njemu ni cvetela. Hodil je žalosten mimo opuščenih svetih hramov, mimo oskrunjenih samostanov, med ljudmi, ki so bili izgubili vse dobrote božje milosti in so blaznili ali pa verjeli norstvu in mislili, kako bi se otresli po duhovski še vsake posvetne oblasti. Beseda o uporu je šumela med ljudmi. Magister ni videl redko, kako so kovači kovali iz lemežev orožje in nabijali težke kije z jeklenimi žeblji. Vsepovsod je bilo kletve, mržnje, grdih besed in zločinov. Največ pa je bilo strašno tope žalosti in bede brez konca. In tolažnika ni bilo nikjer. Tisti, ki bi bili morali tolažiti, so iz lastne norosti in še iz hudobije oznanjali še hujše: pomor, gorje, pogin za ta in oni svet. Tako je hodil magister do reke Labe in stopil v mesto Wittemberg.

* * *

Tri dni se je že mudil v mestu, iskal noč in dan in legel komaj za dobro uro. Četrto noč, ko se je vračal že truden domov, ga je poklicala za seboj pijana študentovska pesem.

"Inde collo virginis
brachia jactavi,
mille dedi basia,
mille reportavi."

(Jaz tedaj sem ljubico — krog vratu objel, — tisoč ji poljubcev dal, — tisoč jih prejel.)

A že je utihnila v grohotu, iz katerega se je zdajci oglasil ubito en sam glas:

"Non me teneni vincula,
non me tenet clavis..."

Magister je pojočega spoznal in hitel oprezno za družbo.

Zdajci je zagledal troje omahujočih pijancev. Prav tedaj se je eden med njimi zgrudil; drugova sta se trudila, da bi ga zopet postavila na noge.

"Non me tenent," je brundal ležeči.

"Kajpak, hajdi druže," je klical bolj trezni. "Ali smo se tako zmenili, da se bomo nosili domov?" Njegov drug, ki je že nekajkrat sunil ležečega, da bi ga osokolil, pa je menil:

"Pustiva ga, Urh, naj spi. Ga že najde straža. Da bi zmrznil, se ni bati."

Tedaj se je približal magister in dejal:

"Gospoda! Dovolita! Tega človeka poznam. Ali ga smem spraviti domov?"

"Num? Quid censes? (Kaj misliš?) Ta je pa vljuden," sta se dijaka spogledala. Potem pa sta se zasmejala.

Ne da bi se menil za nju, je magister zadel težko in zoprno breme. A njemu ne prej ne slej ni bilo nobeno breme bolj sladko in lažje. Prvič se mu je zgodilo, da vsakdanje življenje, kakor ga živi, soglaša z življenjem, kakor je razodeto v sveti evangelijski besedi. Dobri pastir, glej, nosi nesrečno ovčico na rokah, jo ljubi, jo je otel in se je usmilil prav po besedi in božji volji...

Spravil je nezavestnega k sebi, ga položil na skromno posteljo in bedel z bridkostjo ob pijanem. Bil je to Pavle, njegov Pavle. A kakšen! Gnusne strasti so bile razbrazdale mlado lice.

"Non me tenent vincula, non me tenet clavis. Feror ego veluti sine nauta navis..." je občutil magister v strašnem usmiljenju s prav tisto pesmijo, ki jo je bil prej poizkusil peti Pavle.

Tedaj se je začel pijani buditi.

"Pavle," je dejal ljubeče, odpuščajoče magister.

Pijanec se je osveščal. Čudno trezno se mu je posvetilo v očeh. Pa je takoj nato zamižal, se prevrgel in zamrmral zlostno, umazano.

"Šibe mu daj," se je domislil magister besede, kakor mu je svetoval Žolna.

"Jutri, Pavle, ko se naspiš," je pomislil nato vdano in sam s seboj zadovoljen.

(Dalje prihodnjič)

———o———

Oglašajte v "Amer. Domovini"

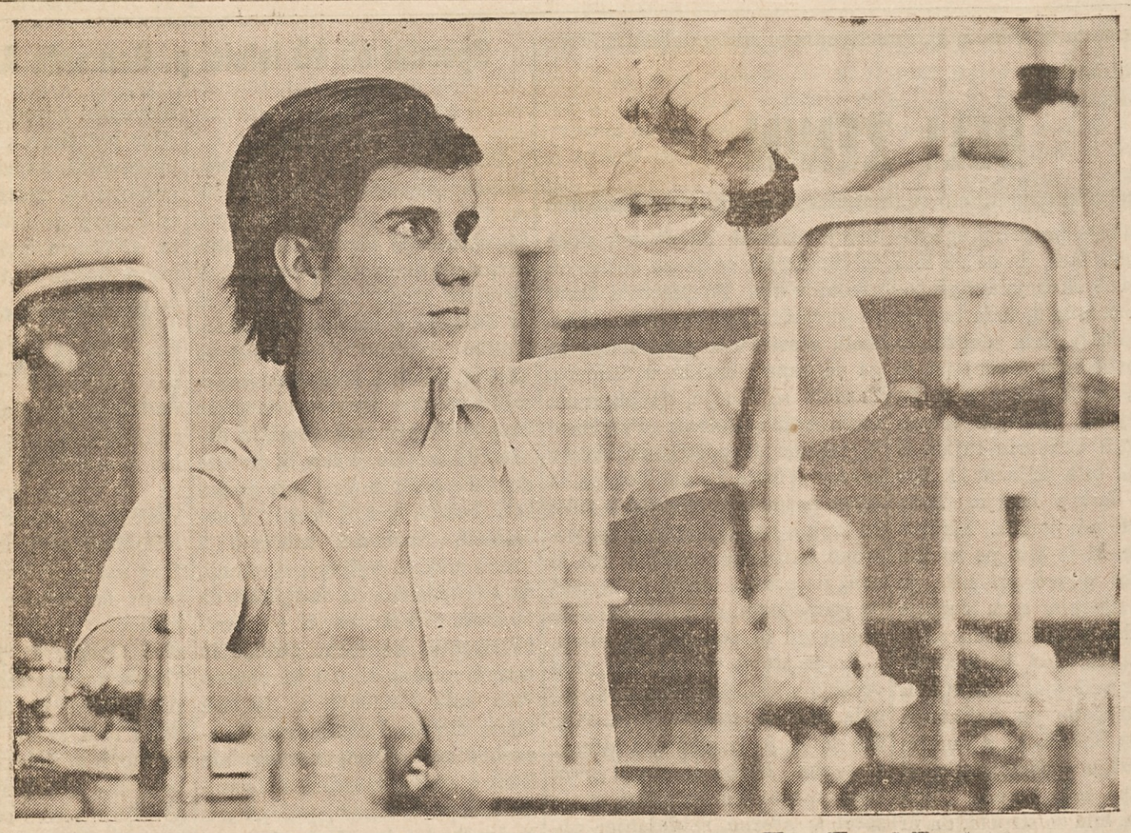

Karkoli bi on rad bil, mu mi lahko uresničimo.

Naša cenena posojila za šolanje in izobrazbo lahko pomagajo vašemu sinu ali hčerki za boljšo izobrazbo sedaj, za boljše življenje pozneje.

Na primer: na razpolago imamo United Student Aid Fund, direktno posojilo študentom s sodelovanjem kolegija. Odplačevanje se začne šele pet mesecev po graduaciji.

Imamo tudi druga posojila, kot Ohio Student Aid Plan, ki odgovarja Vašim natančnim potrebam.

Vprašajte vaše otroke, kaj hočejo postati v življenju. Potem vprašajte nas, da jim pomagamo priti tja, kamor so se namenili. Skupaj lahko to uresničimo.

CLEVELAND TRUST

Skupaj lahko to uresničimo!

OBISKOVALEC PRI NASA — Boris N. Petrov, načelnik Sovjetskega vesoljskega sveta, preskuša ergometer v vesoljskem središču ZDA v Houstonu. V ZDA je prišel med drugim tudi za to, da se bo razgovarjal o pripravah za skupni ameriško-sovjetski polet v vesolje.

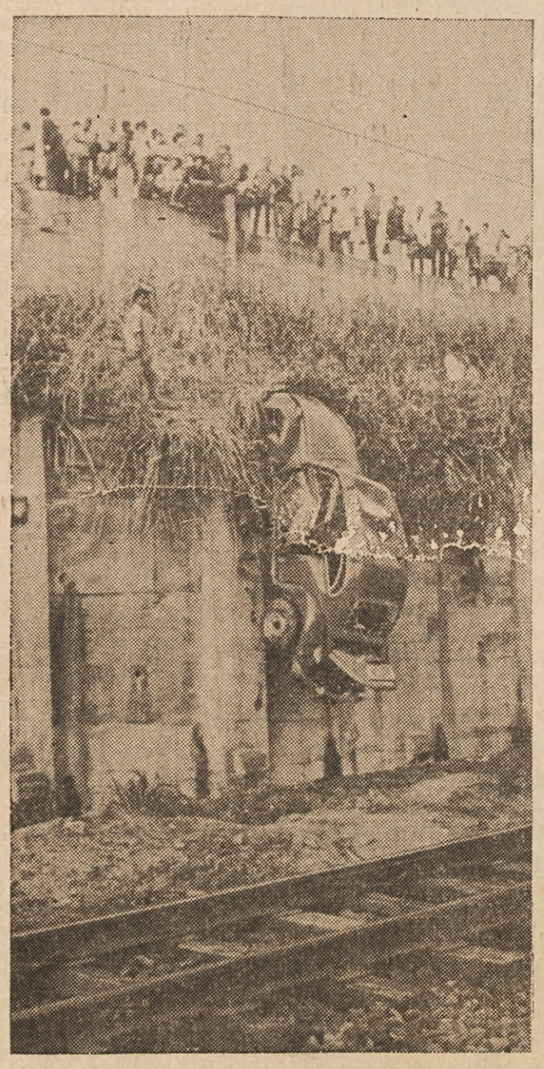

UJEL SE JE — Avto je zletel preko roba ceste in preko ograje, pa se ujel na podporni zid ob železniški progi. Slika je bila posneta v Rio de Janeiro v Braziliji.

NOVICE- z vsega sveta

NOVICE- ki jih potrebujete

NOVICE- ki jih dobite še sveže

NOVICE- popolnoma nepristranske

NOVICE- kolikor mogoče originalne

NOVICE- ki so zanimive

vam vsak dan prinaša v hišo

Ameriška Domovina

Povejte to sosedu, ki še ni naročen nanjo

ŽENINI IN NEVESTE!

NAŠA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA
VAM TISKA
KRASNA POROČNA VABILA
PO JAKO ZMERNI CENI

PRIDITE K NAM IN SI IZBERITE
VZOREC PAPIRJA IN ČRK

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue 431-0628